

Kapitel 5

ISPF – editera data

◆ Kapitelöversikt

◆ Avsnitt

- Edit
- Välj befintlig medlem
- Bläddra medlemmar
- Skapa ny medlem
- Editorprofil
- Bläddra rader
- Primärkommandon
- Radkommandon
- Övning

I detta kapitlet så kommer vi att lära oss hur man skapar nya medlemmar, editerar befintliga medlemmar samt gör inställningar i editor-profilen m.m.

Vi kommer även att se hur man använder olika rad- och primär-kommandon för att påverka data.

◆ Edit

```

Menu RefList RefMode Utilities LMF Workstation Help
-----
ISREDM01                               Edit Entry Panel
Command ===>

ISPF Library:
  Project . . . UTB00
  Group . . . OS53 . . . . .
  Type . . . PDS1
  Member . . . (Blank or pattern for member selection list)

Other Partitioned, Sequential or VSAM Data Set:
  Data Set Name . . .
  Volume Serial . . . (If not cataloged)

Workstation File:
  File Name . . . . .

Initial Macro . . . . . Options
Profile Name . . . . . / Confirm Cancel/Move/Replace
Format Name . . . . . Mixed Mode
Data Set Password . . . . . Edit on Workstation
                               Preserve VB record length
. . . . .

```

Edit Entry Panel

Ange datasetnamn under ISPF Library. När medlemsnamn ej anges så kommer systemet att presentera en panel, från vilken man kan välja den medlem man vill editera.

Detta kan vara en ny eller en befintlig medlem.

◆ Välj befintlig medlem (1)

```
Menu  Functions  Utilities  Help
-----
ISREPO01 UTB00.OS53.PDS1                               Row 00001 of 00005
Command ==> S REPRO                                     Scroll ==> CSR
  Name      Prompt      Size   Created      Changed      ID
. JCL1      .              1     200X/01/04   200X/01/04 10:29:26   UTB00
. MEDLEM1   .              1     200X/01/04   200X/01/04 10:29:06   UTB00
. PROGRAM1  .              1     200X/01/04   200X/01/04 10:29:15   UTB00
. PROGRAM2  .              1     200X/01/04   200X/01/04 10:46:54   UTB00
S REPRO     .              12    200X/01/04   200X/01/04 09:40:30   UTB00
**End**
```

Alternativ

Det finns två alternativ för att välja ut vilken befintlig medlem man vill editera:

1. Ange kommandot S (*Select*) samt medlemsnamn på kommandoraden och tryck på Enter.
2. Ange kommandot S framför namnet på medlemmen under rubriken Name och tryck på Enter.

Välj befintlig medlem (2)

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1 (REPRO) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                     Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
000001 //UTB00X JOB MSGCLASS=X,NOTIFY=&SYSUID
000002 //STEG1 EXEC PGM=IDCAMS
000003 //SYSPRINT DD SYSOUT=*
000004 //FILEN DD DSN=UTB00.OS53.KSDS1,DISP=OLD
000005 //DATAT DD *
000006 00001MERRIMAC IT
000007 00002IBM SVENSKA AB
000008 /*
000009 //SYSIN DD *
000010 REPRO INFILE(DATAT) OUTFILE(FILEN)
000011 PRINT INFILE(FILEN) CHAR
000012 /*
***** ***** Bottom of Data *****

. . . . .
```

Medlemsnamn

Som du ser på informationsraden så har biblioteksnamnet UTB00.OS53.PDS1 kompletterats med medlemsnamnet REPRO.

Nu är det bara att göra de förändringar man vill i medlemmen med olika editeringskommandon.

◆ Lokalisera befintlig medlem

Menu Functions Utilities Help

ISREPO01 UTB00.OS53.PDS1

Row 00001 of 00005

Command ==> L PR

Scroll ==> CSR

Name	Prompt	Size	Created	Changed	ID
. JCL1		1	2003/01/04	200X/01/01 10:29:26	UTB00
. MEDLEM1		1	2003/01/04	200X/01/01 10:29:06	UTB00
. PROGRAM1		1	2003/01/04	200X/01/01 10:29:15	UTB00
. PROGRAM2		1	2003/01/04	200X/01/01 10:46:54	UTB00
. REPRO		12	2003/01/04	200X/01/01 09:40:30	UTB00

End

Menu Functions Utilities Help

ISREPO01 UTB00.OS53.PDS1

Row 00002 of 00005

Command ==>

Scroll ==> CSR

Name	Prompt	Size	Created	Changed	ID
. MEDLEM1		1	2003/01/04	200X/01/01 10:29:06	UTB00
. PROGRAM1		1	2003/01/04	200X/01/01 10:29:15	UTB00
. PROGRAM2		1	2003/01/04	200X/01/01 10:46:54	UTB00
. REPRO		12	2003/01/04	200X/01/01 09:40:30	UTB00

End

Första PR

Lokalisera medlem

När man har många medlemmar i ett bibliotek så kan man lätt få listan positionerad så att man ser en medlem med ett givet namn eller första medlem som har ett namn som inleds med vissa tecken.

Kommandot LOCATE används för att lokalisera en medlem.

Man kan givetvis ange ett ”mönster” redan vid sökningen från Edit Entry Panel om du vill begränsa det totala antalet medlemmar som skall visas i listan.

Om du bara skulle vilja se medlemmar som har namn som inleds med PR så kan du ange PR* .

◆ Bläddra medlemmar

◆ Bläddra framåt (F8) eller bakåt (F7)

▪ bläddringsmängd

- **Page, Half, Cursor**, numeriskt värde
- **Max**, numeriskt värde

```

Menu  Functions  Utilities  Help
-----
ISREPO01  UTB00.OS53.PDS1                               Row 00002 of 00005
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
Name      Prompt      Size   Created      Changed      ID
. MEDLEM1                                1   2003/01/04   200X/01/01 10:29:06   UTB00
. PROGRAM1                               1   2003/01/04   200X/01/01 10:29:15   UTB00
. PROGRAM2                               1   2003/01/04   200X/01/01 10:46:54   UTB00
. REPRO                                   12  2003/01/04   200X/01/01 09:40:30   UTB00
**End**

```

För att bläddra framåt eller bakåt i paneler som har information som inte ryms på en skärm, så används funktionstangenterna F8 och F7.

Detta är en generell standard och används i alla sammanhang för att bläddra.

Scroll

Ange här om bläddringen skall ske med hela sidor (*Page*), halva sidor (*Half*) eller till den rad där markören (*Cursor*) är placerad. Det går även att ange hur många rader som skall bläddras. När du trycker på lämplig funktionstangent, så sker bläddring den angivna mängden.

Command

Maximal bläddring, dvs. till slutet eller till början av listan, uppnås genom att ange bokstaven M (*Max*) på kommandoraden och sedan trycka på lämplig funktionstangent.

◆ Skapa ny medlem (1)

```

Menu  RefList  RefMode  Utilities  LMF  Workstation  Help
-----
ISREDM01                      Edit Entry Panel
Command ==>

ISPF Library:
Project . . . UTB00
Group . . . . OS53      . . .      . . .      . . .
Type . . . . PDS1
Member . . . medlema1   (Blank or pattern for member selection list)

Other Partitioned, Sequential or VSAM Data Set:
Data Set Name . . . os53.pds1(medlema1)
Volume Serial . . .      (If not cataloged)

Workstation File:
File Name . . . . .

Initial Macro . . . . .      Options
Profile Name . . . . .      / Confirm Cancel/Move/Replace
Format Name . . . . .      Mixed Mode
Data Set Password . . . . . Edit on Workstation
                          Preserve VB record length
. . . . .

```

Edit Entry Panel

Från denna panel kan du ange namnet på den medlem du vill skapa.

På vanligt sätt så kan biblioteksnamnet anges som ISPF Library eller som Other Partitioned, Sequential or VSAM Data Set.

Notera exemplet ovan, där namnet är angivet under Other...

Värdet för TSO Prefix kommer att användas för att skapa ett komplett biblioteksnamn.

Skapa ny medlem (2)

```
Menu  Functions  Utilities  Help
-----
ISREPO01  UTB00.OS53.PDS1                               Row 00001 of 00005
Command ==>  s medlemal                                Scroll ==>  CSR
  Name      Prompt      Size   Created      Changed      ID
. JCL1      .              1     200X/01/01   200X/01/01 10:29:26   UTB00
. MEDLEM1   .              1     200X/01/01   200X/01/01 10:29:06   UTB00
. PROGRAM1  .              1     200X/01/01   200X/01/01 10:29:15   UTB00
. PROGRAM2  .              1     200X/01/01   200X/01/01 10:46:54   UTB00
. REPRO     .             12     200X/01/01   200X/01/01 09:40:30   UTB00
**End**

. . . . .
```

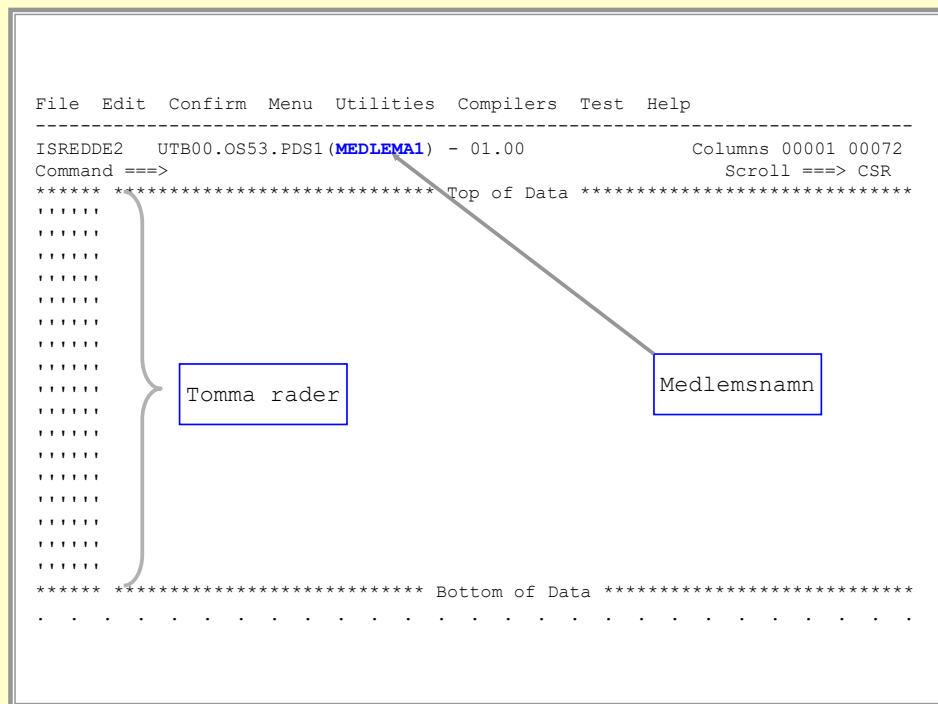
Detta är ett annat alternativ för att skapa en ny medlem.

Ange S (Select) medlemsnamn och du kommer att skapa en ny medlem med angivet namn.

Om det redan finns en medlem med detta namnet så kommer denna att användas.

Skapa ny medlem (3)

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1 (MEDLEMA1) - 01.00         Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
***** ***** Bottom of Data *****
.....
.....
.....
```


The diagram illustrates the ISPF editor interface for creating a new member. The command line shows the file path UTB00.OS53.PDS1 and the member name MEDLEMA1, with a cursor pointing to the member name. Below the command line, there is a large block of empty lines (represented by dots) that have been automatically added by the editor. A bracket on the left side of these lines is labeled "Tomma rader" (Empty lines). The member name "MEDLEMA1" is highlighted in a blue box and labeled "Medlemsnamn" (Member name).

Som du ser på informationsraden så har biblioteksnamnet UTB00.OS53.PDS1 kompletterats med medlemsnamnet MEDLEMA1.

Det finns en hel sida med tomma rader, som editorn har lagt till automatiskt.

Raderna består av s.k NULL-tecken och inte blanktecken som man felaktigt kan tro. Blanktecken betraktas som data.

Om du nu vill skriva data i den nya medlemmen, så kan du förflytta markören valfritt med piltangenterna, men om du inte använder mellanslagstangenten (*Space*) för att markera att du vill ha blanktecken på raderna, så kommer din information att ”tryckas ihop” så fort du trycker på Enter eftersom filen inte innehåller någon data.

När du trycker på Enter så kommer dessutom alla rader där du inte skrivit någon information att tas bort.

Skapa ny medlem (4)

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1 (MEDLEM1A) - 01.00          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
***** ***** Bottom of Data *****

Enter
↓
Tom medlem
```

.....

Denna medlem är nu helt tom, och innehåller inga rader.

Medlemmar kan ej vara helt tomma, så om du skulle spara denna medlem nu, så skulle du finna att den inte existerar i biblioteket.

◆ Editorprofil (1)

- ◆ Profilen bestämmer inställningar och beteende för ISPF Editor
  - RECOVERY ON/OFF
    - aktiverar möjligheten till ångra [UNDO]
  - CAPS ON/OFF
    - anger om editorn automatiskt skall konvertera text till versaler [Capitals]
  - NULLS ON/OFF
    - anger om poster skall fyllas ut med null- [ON] eller med blank-tecken [OFF]

Editorn har en s.k profil som innehåller information om hur editeringen skall göras. Som exempel så kan du beskriva om editorn skall göra om alla tecken till VERSALER eller om du själv vill bestämma vilka bokstäver som skall vara versaler och vilka som skall vara gemena.

Editorn sparar ändringar i profilen, så att nästa gång du editerar så används samma inställningar.

Recovery On/Off

Denna inställning bestämmer om du vill kunna använda ångrafunktionen (*Undo*) för att återställa innehållet till närmast föregående läge.

Editorn spara ändringar i en logg och återställer från denna när du ångrar.

Så fort medlemmen sparas så raderas loggen och man kan inte backa/ångar några tidigare ingrepp.

Caps On/Off

Om raderna skall översättas till versaler eller ej bestäms med denna inställning.

CAPS ON (*Capitals*) innebär att alla tecken görs om till versaler så fort du trycker på Enter eller någon funktionstangent.

Nulls On/Off

När du lägger till nya rader så fyller editorn ut mellan tecken med blanksteg eller med NULL-tecken.

NULLS OFF innebär att det INTE skall vara NULL-tecken utan blanksteg.

Om du har NULLS ON så kan du INTE använda piltangenterna för att flytta markören på en tom rad utan måste använda mellanslagstangenten, så att blanktecken skapas.

Om du har NULLS OFF så kommer allt utrymme initialt att vara blanktecken, och du kan flytta markören med piltangenterna.

Editorprofil (2)

- TABS ON/OFF [character]
  - beskriver tabulatorinställningar
- STATS ON/OFF
  - anger om ISPF-statistik skall sparas för medlemmar
- HILITE [ON language | OFF]
  - anger om editorn skall färgsätta och syntaxkontrollera medlemmen

Tabs On/Off

Du kan ange att tabulering skall användas med detta kommando. Det finns två typer av tabulering; mjukvarutabulering och hårdvarutabulering. Denna inställning aktiverar tabuleringen, men tabuleringslägena beskrivs med ett s.k. prefix-kommando. Vi återkommer till detaljer om detta senare.

Stats On/Of

När denna är ON så kommer ISPF att automatiskt spara statistik om medlemmar i biblioteket. Denna statistik visas i den panel där du väljer medlem.

Statistiken kan återställas eller tas bort med utilityval nummer 5 (=3.5).

Hilite

Anger om du vill att editorn automatiskt skall färgsätta informationen i medlemmen enligt givna regler beroende angivet språk.

Ange kommandot HILITE på kommandoraden och tryck enter för att göra inställningar eller ange t.ex HI COBOL, så kommer editorn att färgsätta rader samt göra syntaxkontroll på informationen i medlemmen.

Du kan även ha en inställning som lyder automatic. I detta läge så kommer editorn själv att välja språk beroende på bibliotekets namn. Ett bibliotek som har CNTL som namn i den tredje kvalificeraren kommer att betraktas som JCL, COBOL kommer att betraktas som cobol-program etc.

Editorprofil (3)

```

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(REPRO) - 01.03          Columns 00001 00072
Command ==> PROFILE                               Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
=PROF> ...PDS1 (FIXED - 80)...RECOVERY ON...NUMBER OFF.....
=PROF> ...CAPS ON...HEX OFF...NULLS OFF...TABS OFF.....
=PROF> ...AUTOSAVE ON...AUTONUM OFF...AUTOLIST OFF...STATS ON.....
=PROF> ...PROFILE UNLOCK...IMACRO NONE...PACK OFF...NOTE ON.....
=PROF> ...HILITE OFF CURSOR FIND.....
000001 //UTB00X  JOB MSGCLASS=X,NOTIFY=&SYSUID
000002 //STEG1  EXEC PGM=IDCAMS
000003 //SYSPRINT DD SYSOUT=*
000004 //FILEN  DD DSN=UTB00.OS53.KSDSI,DISP=OLD
000005 //DATAT  DD *
000006 00001MERRIMAC IT
000007 00002IBM SVENSKA AB
000008 /*
000009 //SYSIN   DD *
000010 REPRO INFILE(DATAT) OUTFILE(FILEN)
000011 PRINT INFILE(FILEN) CHAR
000012 /*
***** ***** Bottom of Data *****
. . . . .

```

RESET
För att ta bort
=PROF>

PROFILE

Detta kommando används för att visa aktuell editor-profil. För att göra förändringar, så anger du bara profilparameterns namn och det värde du vill använda på kommandoraden och trycker på Enter, t.ex. NULLS OFF, RECOVERY ON.

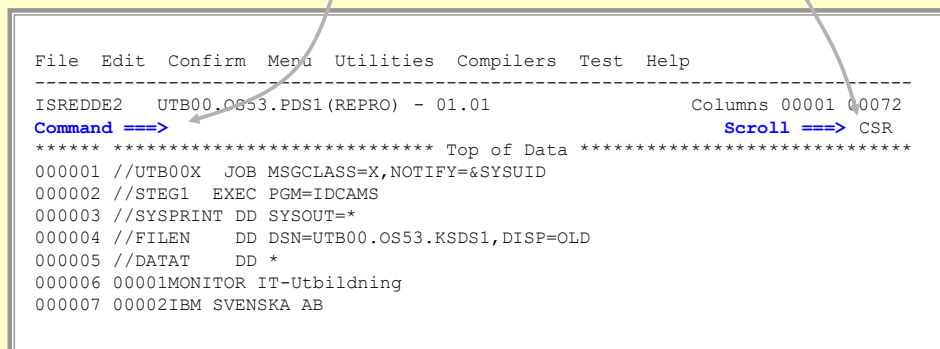
RESET

För att ta bort samtliga rader som inleds med =PROF> , och även andra specialrader, så anger du bara detta kommando på kommandoraden och trycker Enter.

◆ Bläddra rader (1)

◆ Bläddra framåt (F8) eller bakåt (F7)

- bläddringsmängd
  - Page, Half, Cursor, Numeriskt värde
  - Max, Numeriskt värde


```

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1 (REPRO) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                     Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
000001 //UTB00X JOB MSGCLASS=X,NOTIFY=&SYSUID
000002 //STEG1 EXEC PGM=IDCAMS
000003 //SYSPRINT DD SYSOUT=*
000004 //FILEN DD DSN=UTB00.OS53.KSDS1,DISP=OLD
000005 //DATAT DD *
000006 00001MONITOR IT-Utbildning
000007 00002IBM SVENSKA AB
  
```

För att bläddra framåt eller bakåt i medlemmar används funktionstangenterna F8 och F7.

Detta är en generell standard och används i alla sammanhang för att bläddra.

Scroll

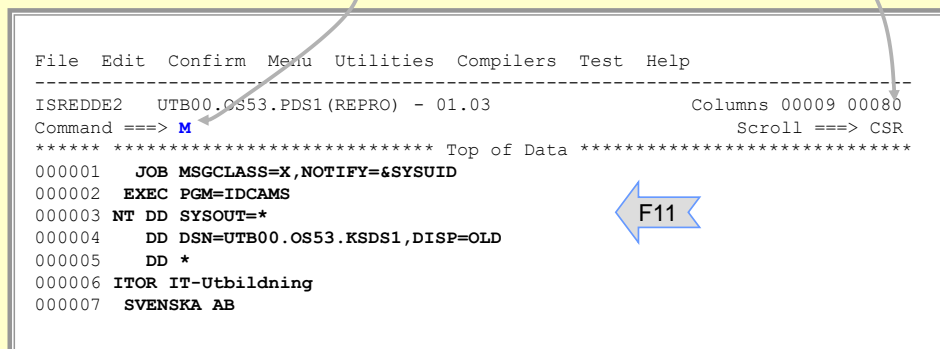
Ange här om bläddringen skall ske med hela sidor (*Page*), halva sidor (*Half*) eller till den rad där markören (*Cursor*) är placerad. Det går även att ange hur många rader som skall bläddras. När du trycker på lämplig funktionstangent, så sker bläddring den angivna mängden.

Command

Maximal bläddring, dvs. till slutet eller till början av medlemmen eller filen, uppnås genom att ange bokstaven M (*Max*) på kommandoraden och sedan trycka på lämplig funktionstangent.

Bläddra rader (2)

- ◆ Bläddra vänster (F10) eller höger (F11)
  - bläddringsmängd
    - Cursor, Numeriskt värde
    - Max, Numeriskt värde


```

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1 (REPRO) - 01.03          Columns 00009 00080
Command ==> M                                     Scroll ==> CSR
***** Top of Data *****
000001  JOB MSGCLASS=X,NOTIFY=&SYSUID
000002  EXEC PGM=IDCAMS
000003  NT DD SYSOUT=*
000004  DD DSN=UTB00.OS53.KSDS1,DISP=OLD
000005  DD *
000006  ITOR IT-Utbildning
000007  SVENSKA AB
  
```

Vissa filer kan ha poster som inte ryms på det utrymme som är tillgängligt på skärmen.

Jobbloggar och andra listor har en postlängd som är större än 80 och då ryms inte informationen på en rad.

Scroll

Ange C för Cursor eller ett numeriskt värde och tryck på lämplig funktionstangent så kommer informationen att förflytta sig det antal kolumner som du angivit.

Command

Om du vill förflytta dig till ytterkanterna så kan du ange M för maximal förflyttning och trycka på lämplig funktionstangent.

◆ Kommandon (1)

◆ Primärkommandon

- anges på kommandoraden
- påverkar hela medlemmens eller filens innehåll
  - FIND, CHANGE, EXCLUDE, BOUNDS, CREATE, REPLACE, COPY, .
  - ..

◆ Radkommandon

- anges i prefixarean på raden
- påverkar en eller flera rader
  - Insert, Delete, Copy, Move, Repeat, eXclude, ...

Primärkommandon

Denna typ av kommando anges på kommandoraden. De flesta kommandon av denna typ påverkar data i hela den medlem eller fil som editeras. Det finns även möjlighet att begränsa effekten av ett kommando till vissa kolumner.

Radkommandon

Dessa kommandon anges i prefixarean på en eller flera rader. Du kan skriva i vilken kolumn som helst av de sex som är tillgängliga.

Kommandon (2)

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(COBPGM1) - 01.03          Columns 00007 00078
Command ==> FIND INFIL Kommandorad           Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
000010  IDENTIFICATION DIVISION.
000020  PROGRAM-ID. COBPGM1.
000030  *-----*
000040  * Programmet läser artikelfil och skriver lista
000070  *-----*
D00800  ENVIRONMENT DIVISION.
000900  INPUT-OUTPUT SECTION.
000010  FILE-CONTROL.
000920      Select Infil Assign To Artin
000921          File Status is Infil-Stat.
000930      Select Listut Assign To Listut
000940          File Status is ListUt-Stat.
001001
001002  DATA DIVISION.
001003  FILE SECTION.
001004  FD          Infil External.
001009  01          Infil-Post.
001010      05 Artnr          Pic 9(05).
001011      05                  Pic X(01).
```

Prefixarea

Här ser du exempel på primärkommandot FIND, som avser hela filen.

Prefixkommandot D avser endast en rad.

◆ FIND/CHANGE (1)

- söka efter och/eller ersätta teckensträngar

FIND		<u>NEXT</u>	<u>CHARS</u>	
CHANGE	string-1 [string-2] [range] [	PREV	PREFIX	X
		FIRST	SUFFIX	NX] [col-1 [col-2]]
		LAST	WORD	
		ALL		

- CHANGE ABC DEF ALL
- FIND ART .STRT .SLUT PREFIX
- FIND LP1 WORD 25 72
- FIND "O'RILEY BOOKS"

De två kommandona FIND och CHANGE har nästa identiska format. Båda formaten visas i ovanstående bild.

Operanderna till FIND-kommandot under edit är samma som under browse, med undantag av X/NX och range-valet.

Du använder CHANGE-kommandot för att söka efter en teckensträng(string-1) och ersätta den med en annan sträng(string-2). Den enda skillnaden mellan de två kommandona är att du anger två strängar till CHANGE-kommandot och endast en till FIND-kommandot.

CHANGE använder två steg. Först så identifieras den sökta strängen (string-1), precis som FIND-kommandot, och sedan kommer den sökta strängen att ändras av edit till ersättningssträngen (string-2).

Normalt så behöver du inte använda apostrofer runt strängarna, men om de innehåller specialtecken som t.ex. blanka, komma o.s.v. så måste strängarna omslutas av apostrofer(') eller citattecken("). Om strängen t.ex. innehåller citattecken så kan den omslutas av apostrofer och vice versa.

Range

För att begränsa vilka rader som skall beröras av kommandot, så kan du ange en etikett (*Label*) på startraden och slutraden.

En label markeras i prefixarean med en punkt och en eller flera bokstäver.

.XX och .YY är ett exempel på två etiketter.

FIND/CHANGE (2)

- söka efter och/eller ersätta teckensträngar

```

FIND      string-1 [string-2] [range] [
CHANGE    NEXT      CHARS
           PREV     PREFIX
           FIRST    SUFFIX
           LAST     WORD
           ALL
           X
           NX  >l-1 [col-2]]
  
```

NEXT

Detta är standardvärde och anger att kommandot skall söka framåt från aktuell rad efter nästa förekomst av string-1.

PREV

Sök från aktuell rad efter närmast föregående förekomst av strängen string-1, m.a.o. baklängessökning.

FIRST

Sök från starten av filen efter första förekomsten av string-1.

LAST

Starta sökning från slutet av filen efter första förekomsten av string-1. Detta är också en baklängessökning.

ALL

Starta sökning efter string-1 från starten av filen. Ett meddelande skrivs på meddelanderaden som anger antalet träffar.

Funktionstangent F5 (*Rfind*, *Repeat find*), kan användas för att aktivera sökning igen.

F6 (*Rchange*, *Repeat change*) kan användas för att ange om ändring skall göras av den aktuella raden.

FIND/CHANGE (3)

- söka efter och/eller ersätta en teckensträng

```

FIND          NEXT
CHANGE string-1 [string-2] [range] [  PREV
                                           FIRST
                                           LAST
                                           ALL
                                           CHARS
                                           PREFIX X
                                           SUFFIX NX ] [col-1 [col-2]]
                                           WORD
  
```

CHARS

Detta är standardvärde och innebär att kommandot accepterar vilken förekomst som helst av string-1.

PREFIX

Anger att string-1 måste finnas i början av ett ord för att sökningen skall uppfyllas.

SUFFIX

Anger att string-1 måste avsluta ett ord för att sökningen skall uppfyllas.

WORD

Anger att string-1 skall vara ett helt ord för att sökningen skall uppfyllas.

X | NX

Anger X om du vill att sökningen skall avse endast exkluderade (*eXcluded*), ej visade, rader.

Anger NX om du vill att sökningen skall avse endast ej exkluderade (*Not eXcluded*), visade rader.

Om du vill att kommandot INTE skall avse hela rader, så kan du ange kolumngränser.

col-1

Anger startkolumn.

Den sökta strängen måste befinna sig inom det angivna kolumnområdet. Om col-2 ej anges så måste den sökta strängen starta i col-1.

col-2

Anger slutkolumn.

Den sökta strängen måste befinna sig inom det angivna området col-1 till col-2.

Find

```

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(COBPGM1) - 01.03                Columns 00007 00078
Command ==> find lp1 word 25 72                          Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
000010 IDENTIFICATION DIVISION.
000020 PROGRAM-ID. COBPGM1.
000030 *-----*
000040 * Programmet läser artikelfil och skriver lista
000070 *-----*
0
0
0
0
0
0
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(COBPGM1) - 01.03                WORD 'Lp1' found
Command ==>                                              Scroll ==> CSR
001598    05                               Pic X(28) Value 'Artikelnamn'.
001600    05                               Pic X(05) Value ' Lp1'.
001602    05                               Pic X(07) Value ' Antal'.
001604    05                               Pic X(05) Value ' Lp2'.
001606    05                               Pic X(07) Value ' Antal'.
001608    05                               Pic X(05) Value ' Lp3'.
001610    05                               Pic X(07) Value ' Antal'.
001612    05                               Pic X(08) Value ' Summa'.
001613  01                               ListUt-Rad.

```

Hela filen genomsöks efter strängen lp1.

Denna måste vara ett helt ord och skall befinna sig inom kolumnerna 25 t.o.m.72.

◆ EXCLUDE (1)

- exkludera/gömma rader med visst innehåll

```

EXCLUDE string-1 [range] [
    NEXT
    PREV
    FIRST [
    LAST
    ALL
    CHARS
    PREFIX [col-1 [col-2]]
    SUFFIX
    WORD
  ]

```

- EXCLUDE ABC ALL
- EXCLUDE ALL ; FIND '01' ALL WORD 8 12
- EXCLUDE ALL ; FIND PRODUCT-TOTAL ALL ; DELETE ALL NX
-

Det finns flera sätt att tillfälligt gömma raden i en fil, både med primärkommando och med radkommando.

Primärkommandot EXCLUDE anger att man vill gömma rader med innehållet string-1.

Samtliga rader genomsöks och rader som innehåller teckensträngen string-1 kommer att exkluderas och markeras som ej visade.

Övriga operander har samma betydelse som för kommandona FIND/REPLACE.

För att återställa och visa alla rader igen, används primärkommandot RESET.

Det finns även möjlighet att visa gömda rader igen med radkommandon. Detta kommer vi att beröra senare i detta kapitel.

EXCLUDE (2)

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(COBPGM1) - 01.03          All lines excluded
Command ==> ex all                               Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
----- 159 Line(s) not Displayed
***** ***** Bottom of Data *****
```

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(COBPGM1) - 01.03          22 CHARS '01'
Command ==> find '01' all word                   Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
----- 16 Line(s) not Displayed
001009  01          Infil-Post.
----- 1 Line(s) not Displayed
001011   05          Pic X(01).
----- 1 Line(s) not Displayed
001013   05          Pic X(01).
001014   05 Arttyp   Pic X(01).
001015   05          Pic X(01).
----- 8 Line(s) not Displayed
001025  01          ListUt-Raden  Pic X(132).
----- 3 Line(s) not Displayed
001040  01          Villkor       Pic 9(01) External.
```

I detta exempel så undertrycks visningen (*Display*) av samtliga rader med kommandot `ex all`.

När vi senare gör en sökning efter rader, som innehåller strängen 01 som ett helt ord, så visas endast dessa rader.

◆ BOUNDS (1)

- marginaler/gränser för primärkommandon

```
BOUNDS [col-1 [col-2]]
```

- BOUNDS 8 12 ; EXCLUDE ALL ; FIND '01'
- BOUNDS

För att ange kolumngränser för primärkommandon, så kan man ange detta med kommandot BOUNDS. Detta eliminerar behovet att ange gränser i andra primärkommandon.

BOUNDS (2)

```

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(COBPGM1) - 01.03                Columns 00007 00078
Command ==> BOUNDS 8 12 ; PROFILE                           Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
=PROF> ...PDS1 (FIXED - 80)...RECOVERY ON...NUMBER ON COB.....
=PROF> ...CAPS OFF...HEX OFF...NULLS ON STD...TABS OFF.....
=PROF> ...AUTOSAVE ON...AUTONUM OFF...AUTOLIST OFF...STATS ON.....
=PROF> ...PROFILE UNLOCK...IMACRO NONE...PACK OFF...NOTE ON.....
=PROF> ...HILITE COBOL CURSOR FIND.....
=BNDS> < >
=COLS> ---1---+---2---+---3---+---4---+---5---+---6---+---7---+---
000010 IDENTIFICATION DIVISION.
00
00

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(COBPGM1) - 01.03                10 CHARS '01'
Command ==> ex all ; find 01                                Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
- - - - - - - - - - - - - - - - 16 Line(s) not Displayed
001009 01 Infil-Post.
- - - - - - - - - - - - - - - - 14 Line(s) not Displayed
001025 01 ListUt-Raden Pic X(132).
- - - - - - - - - - - - - - - - 3 Line(s) not Displayed
001040 01 Villkor Pic 9(01) External.
- - - - - - - - - - - - - - - - 1 Line(s) not Displayed
001310 01 Msgl.
- - - - - - - - - - - - - - - - 2 Line(s) not Displayed

```

I detta exempel så anges kolumngränserna till 8 och 12. Detta innebär att det endast är detta kolumnområde som är känsligt för andra primärkommandon.

Kommandot `PROFILE` används här bara för att konstatera att kolumngränserna är korrekta.

Kommandot `ex all` innebär att samtliga rader skall exkluderas och sedan söker vi efter rader som innehåller strängen 01.

De rader som innehåller strängen 01 inom kolumnområdet 8 till 12 visas.

För att förändra kolumngränserna så går det att göra förändring på raden `=BND`S> genom att placera tecknen för vänster och höger kolumngräns på annan plats. Tryck sedan på Enter.

När du vill återställa, så att samtliga kolumner skall vara känsliga igen, så kan du antingen radera < och > på `=BND`S> raden eller ange primärkommandot `BOUNDS` utan kolumnvärden.

Tryck sedan Enter.

Kontrollera gärna med `PROFILE` för att se att gränserna är som du önskar.

◆ CREATE/REPLACE (1)

- skapa eller ersätta medlem med markerade rader

```
CREATE  
REPLACE [member-name]
```

- CREATE   möjlighet att välja bibliotek
- CREATE PGM2   skapar medlem PGM2 i samma bibliotek

När du befinner dig i Edit eller View, så kan du skapa en ny fil eller en medlem från valda delar av det data du just nu editerar.

Kommandot `CREATE` kan skapa en ny fil eller en ny medlem. Om filen eller medlemmen redan finns så kan den inte skapas. Ange då `REPLACE` istället.

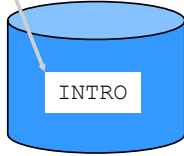
Det data som skall utgöra den nya filen måste markeras i det data du editerar. Exempel på detta följer.

CREATE (1)

```

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(COBPGM1) - 01.03          Member INTRO created
Command ==> create intro                          croll ==> CSR
-----
Top of Data
-----
cc0010  IDENTIFICATION DIVISION.
000020  PROGRAM-ID. COBPGM1.
000030  *-----*
000040  * Programmet läser artikelfil och skriver lista
000070  *-----*
000800  ENVIRONMENT DIVISION.
000900  INPUT-OUTPUT SECTION.
000910  FILE-CONTROL.
000920      Select Infil Assign To Artin
000921          File Status is Infil-Stat.
000930      Select Listut Assign To Listut
000940          File Status is ListUt-Stat.
001001
001002  DATA DIVISION.
001003  FILE SECTION.
001004  FD          Infil External.
001009  01          Infil-Post.
001010      05 Artnr          Pic 9(05).
001011      05                  Pic X(01).
-----
UTB00.OS53.PDS1

```


Skapa medlem

I detta exempel så skapas en ny medlem med namnet `intro` i det bibliotek där den editerade medlemmen befinner sig.

Markera de rader som skall utgöra data i den nya medlemmen `intro` genom att skriva `cc` (*Copy*) i första radens prefixarean och `cc` på sista raden i det data du väljer ut.

Den nya medlemmen skapas nu automatiskt i samma bibliotek.

Om du inte vill att medlemman skall skapas i samma bibliotek, så skall du utelämna medlemsnamnet.

CREATE (2)

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(COBPGM1) - 01.03          Columns 00007 00078
Command ==> create                               Scroll ==> CSR
-----
Top of Data
-----
cc0010  IDENTIFICATION DIVISION.
000020  PROGRAM-ID. COBPGM1.
000030  *-----*
000040  * Programmet läser artikelfil och skriver lista
cc0070  *-----*
000800  ENVIRONMENT DIVISION.
000900  INPUT-OUTPUT SECTION.
000910  FILE-CONTROL.
000920      Select Infil Assign To Artin
000921      File Status is Infil-Stat.
000930      Select Listut Assign To Listut
000940      File Status is ListUt-Stat.
001001
001002  DATA DIVISION.
001003  FILE SECTION.
001004  FD          Infil External.
001009  01          Infil-Post.
001010      05 Artnr          Pic 9(05).
001011      05                  Pic X(01).
```

Skapa medlem

Här ser du kommandot `create` angivet utan medlemsnamn. Detta innebär att du har för avsikt att skapa en ny medlem i ett annat bibliotek, eller så vill du skapa en helt ny fil.

Markera raderna i den editerade medlemmen med `cc-cc` och tryck Enter.

CREATE (3)

```
Menu RefList Utilities Help
-----
ISRECRAL                               Edit/View - Create
Command ==>

"Current" Data Set: UTB00.OS53.PDS1 (COBPGM1)

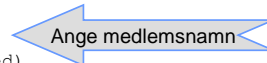
To ISPF Library:
Project . . . UTB00
Group . . . OS53
Type . . . PDS1
Member . . .

To Other Partitioned Data Set Member:
Data Set Name . . . 'utb00.os53.lib1(intro)'
Volume Serial . . . (If not cataloged)

Data Set Password . . (If password protected)

Enter "/" to select option
Specify pack option for "CREATE" Data Set

Press ENTER key to create. Enter END command to cancel create.
```


Edit/View - Create

På vanligt ISPF-maner så kan du nu ange datasetnamn på två sätt.

I exemplet har vi angett namnet på ett annat bibliotek med namnet `utb00.os53.lib1` samt medlemsnamn `intro`.

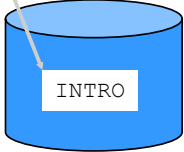
Det markerade datat i den editerade medlemmen `UTB00.OS53.PDS1 (COBPGM1)` kommer att sparas i biblioteket `utb00.os53.lib1(intro)`. Notera att datat kommer att vara en medlem i biblioteket.

CREATE (4)

```

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(COBPGM1) - 01.03          Member INTRO created
Command ==> create                                Scroll ==> CSR
-----
Top of Data *****
000010  IDENTIFICATION DIVISION.
000020  PROGRAM-ID. COBPGM1.
000030  *-----*
000040  * Programmet läser artikelfil och skriver lista
000070  *-----*
000800  ENVIRONMENT DIVISION.
000900  INPUT-OUTPUT SECTION.
000910  FILE-CONTROL.
000920      Select Infil Assign To Artin
000921          File Status is Infil-Stat.
000930      Select Listut Assign To Listut
000940          File Status is ListUt-Stat.
001001
001002  DATA DIVISION.
001003  FILE SECTION.
001004  FD          Infil External.
001009  01          Infil-Post.
001010      05 Artnr          Pic 9(05).
001011      05              Pic X(01).

```


UTB00.OS53.LIB1

Notera meddelanderaden Member INTRO created.

◆ COPY (1)

- kopiera in medlem från bibliotek

```
COPY [member-name]
```

- COPY   möjlighet att välja bibliotek
- COPY INTRO   hämtar medlemmen INTRO från samma bibliotek

När du har behov av att kopiera in data från en annan medlem eller fil, till den medlem eller fil som du just nu editerar, så kan du använda kommandot `COPY`.

På samma sätt som när du använder kommandot `CREATE/REPLACE` så har du möjlighet att själv välja vilket bibliotek som medlemmen skall hämtas från.

COPY (3)

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(COBPGM2) - 01.00          Member INTRO copied
Command ==>                                     Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
000010  IDENTIFICATION DIVISION.
000020  PROGRAM-ID. COBPGM1.
000030  *-----*
000040  * Programmet läser artikelfil och skriver lista
000070  *-----*
***** ***** Bottom of Data *****
```

Notera meddelanderaden Member INTRO copied.

SAVE (1)

- spara ändringar i medlemmen/filen

SAVE

- SAVE

När du vill spara ditt data så används kommandot Save. Du kommer fortfarande att befinna dig i Edit när kommandot är utfört.

Om du har angett RECOVERY ON i din editeringsprofil, så kommer loggen att tömmas, och det finns inga möjligheter att backa på något sätt.

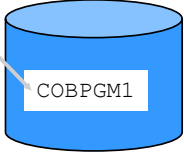
När du avslutar editering med F3 så sparas data automatiskt.

SAVE (2)

```

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(COBPGM1) - 01.03          Member COBPGM1 saved
Command ==> save                                     Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
000010  IDENTIFICATION DIVISION.
000020  PROGRAM-ID. COBPGM1.
000030  *-----*
000040  * Programmet läser artikelfil och skriver lista
000070  *-----*
000800  ENVIRONMENT DIVISION.
000900  INPUT-OUTPUT SECTION.
000910  FILE-CONTROL.
000920      Select Infil Assign To Artin
000921          File Status is Infil-Stat.
000930      Select Listut Assign To Listut
000940          File Status is ListUt-Stat.
001001
001002  DATA DIVISION.
001003  FILE SECTION.
001004  FD          Infil External.
001009  01          Infil-Post.
001010      05 Artnr          Pic 9(05).
001011      05                  Pic X(01).

```


UTB00.OS53.PDS1

När du gör save så kommer du att försäkra dig om att det finns en sparad kopia av ditt data.

Du kan inte återgå till någon annan version eller backa förändringar på något sätt när kommandot save är utfört.

CANCEL (1)

- avbryta editering utan att spara

CANCEL

- CANCEL

Om du har påbörjat en editering och av någon anledning bestämmer dig för att avsluta editeringen, utan att du vill spara förändringar som du har gjort, så använder du kommandot CANCEL.

Notera att kommandot avbryter editeringen och du återgår till din ursprungspanel.

Om du har gjort Save under editeringen, så är det denna version av ditt data som du kommer att kunna använda senare.

CANCEL (2)

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
- - - - - Confirm Cancel - - - - -
I | ISRECFM | mns 00007 00078
C | Command ==> cancel | croll ==> CSR
* | | *****
0 | Data set has been changed |
0 | |
0 | Instructions: | ---*
0 | |
0 | Press ENTER key to confirm cancel request. | ---*
0 | (All changes will be discarded) |
0 | |
0 | Enter END or EXIT command to return to edit or view |
0 | session. |
0 | |
0 | |
0 | |
0 | |
0 | |
001003 DATA DIVISION.
001004 FILE SECTION.
001005 FD Infil External.
001009 01 Infil-Post.
001010 05 Artnr Pic 9(05).
001011 05 Pic X(01).
```

Om du har gjort ändringar i ditt data så måste du bekräfta att du vill avbryta utan att spara.

RECOVERY (1)

- aktivera ångrafunktionen

RECOVERY ON/OFF

- RECOVERY ON
- RECOVERY OFF

Detta kommando aktiverar ångra-funktionen så att du kan använda kommandot UNDO.

Editorn kommer att använda sin logg för att återskapa data till det läge det hade vid föregående Enter- eller PF-tryckning om du senare använder UNDO-kommandot.

RECOVERY (2)

```

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(COBPGM1) - 01.04          Columns 00007 00078
Command ==>recovery on ; profile                   Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
=PROF> ...PDS1 (FIXED - 80)...RECOVERY ON...NUMBER ON COB.....
=PROF> ...CAPS OFF...HEX OFF...NULLS ON STD...TABS OFF.....
=PROF> ...AUTOSAVE ON...AUTONUM OFF...AUTOLIST OFF...STATS ON.....
=PROF> ...PROFILE UNLOCK...IMACRO NONE...PACK OFF...NOTE ON.....
=PROF> ...HILITE COBOL CURSOR FIND.....
000010  IDENTIFICATION DIVISION.
000020  PROGRAM-ID. COBPGM1.
000030  *-----*
000040  * Programmet läser artikelfil och skriver lista
000070  *-----*
000800  ENVIRONMENT DIVISION.
000900  INPUT-OUTPUT SECTION.
000901  *
000910  FILE-CONTROL.
000920      Select Infil Assign To Artin
000921          File Status is Infil-Stat.
000930      Select Listut Assign To Listut
000940          File Status is ListUt-Stat.
001001

```

Editeringsprofilen innehåller värdet för parametern RECOVERY. Detta värde gäller även nästa gång du startar en editering.

UNDO (1)

- ångra senast gjorda ändring

UNDO

- UNDO
- *kräver att man har RECOVERY ON i Edit-profilen*

Om du ångra ett eller flera ingrepp i ditt data så kan du använda kommandot UNDO en eller flera gånger. Detta förutsätter att editeringsprofilen innehåller värdet RECOVERY ON.

UNDO (2)

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(COBPGM1) - 01.04                UNDO not available
Command ==> profile ; undo                               Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
=PROF> ...PDS1 (FIXED - 80)...RECOVERY OFF WARN...NUMBER ON COB.....
=PROF> ...CAPS OFF...HEX OFF...NULLS ON STD...TABS OFF.....
=PROF> ...AUTOSAVE ON...AUTONUM OFF...AUTOLIST OFF...STATS ON.....
=PROF> ...PROFILE UNLOCK...IMACRO NONE...PACK OFF...NOTE ON.....
=PROF> ...HILITE COBOL CURSOR FIND.....
000010 IDENTIFICATION DIVISION.
000020 PROGRAM-ID. COBPGM1.
000030 *-----*
000040 * Programmet läser artikelfil och skriver lista
000070 *-----*
000800 ENVIRONMENT DIVISION.
000900 INPUT-OUTPUT SECTION.
000901 *
000910 FILE-CONTROL.
000920     Select Infil Assign To Artin
000921         File Status is Infil-Stat.
000930     Select Listut Assign To Listut
000940         File Status is ListUt-Stat.
001001
```

I detta exempel ser vi meddelandet UNDO not available, som innebär att ångra-funktionen inte är tillgänglig.

Detta beror på att editeringsprofilens värde för RECOVERY är satt till OFF.

RENUM (1)

- numrera om samtliga rader

RENUM

- RENUM

Detta kommando används inte speciellt ofta.

Editorn har en radnumrering i kolumn ett till sex. Denna uppdateras automatisk när du gör editering. Om du vill ”snygga till” numreringen så kan du använda detta kommando. Ibland händer det att editorn ger meddelande om att omnumrering måste ske.

RENUM (2)

```

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDD2 File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
Command *****
***** ISREDD2 UTB00.OS53.PDS1(COBPGM1) - 01.04 Columns 00007 00078
000010 Command ==> renum croll ==> CSR
000020 *****
000030 ***** Top of Data *****
000040 000100 IDENTIFICATION DIVISION.
000050 000200 PROGRAM-ID. COBPGM1.
000060 000300 *-----*
000070 000400 * Programmet läser artikelfil och skriver lista
000080 000500 *-----*
000090 000600 ENVIRONMENT DIVISION.
000100 000700 INPUT-OUTPUT SECTION.
000110 000800 *
000120 000900 FILE-CONTROL.
000130 001000 Select Infil Assign To Artin
000140 001100 File Status is Infil-Stat.
000150 001200 Select Listut Assign To Listut
000160 001300 File Status is ListUt-Stat.
000170 001400 *
000180 001500 *
000190 001600 DATA DIVISION.
000200 001700 FILE SECTION.
000210 001800 FD Infil External.
000220 001900 01 Infil-Post.

```

Här ser vi att editorn har numrerat om raderna i intervaller om 100.

LOCATE (1)

- förflytta position till angivet radnummer

```
LOCATE row-number
```

- LOCATE 3600

Detta kommando har en mer omfattande syntax än den som visas här.

LOCATE (2)

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(COBPGM1) - 01.04          Columns 00007 00078
Command ==> 1 3600                               Scroll ==> CSR
003600 WORKING-STORAGE SECTION.
003700 77          Pgmnamn Pic X(08) Value 'PGM2'.
003800 01          Villkor          Pic 9(01) External.
003900          88 Inga-fler-rader Value 1.
004000 01          Msg1.
004100          05          Pic X(35) Value 'Fel vid Open av Artin, Status:'.
004200          05 Infil-Stat Pic X(02) Value Space.
004300 01          Msg2.
004400          05          Pic X(35) Value 'Fel vid Open av Listut, Status:'.
004500          05 ListUt-Stat Pic X(02) Value Space.
004600 01          Fel-Rad.
004700          05          Pic X(01) Value Space.
004800          05 Fel-Med          Pic X(30).
004900 01          ListUt-Rubrik.
005000          05          Pic X(02) Value Space.
005100          05          Pic X(07) Value 'Artnr'.
005200          05          Pic X(28) Value 'Artikelnamn'.
005300          05          Pic X(05) Value ' Lp1'.
005400          05          Pic X(07) Value ' Antal'.
005500          05          Pic X(05) Value ' Lp2'.
```

Editorn har flyttat fram rader, så att raden 3600 är den översta raden.

RESET (1)

- återställ skärminnehållet till normaläge

RESET

- RESET

När du utför ett primärkommando, så informerar editorn om resultatet på olika sätt.

För att återställa innehållet på skärmen till ett normaläge så används kommandot RESET.

Alla rader med speciella noteringar i prefixarean, t.ex. =PROF>, kommer att tas bort.

Om du har angett ett prefix-kommando ofullständigt eller felaktigt, så kan du avbryta detta med RESET.

RESET (2)

```

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(COBPGM1) - 01.04          10 CHARS '01'
Command ==> Scroll ==> CSR
***** Top of Data *****
- - - - - 18 Line(s) not Displayed
001900 01      Infil-Post.
- - - - - 14 Line(s) not Displayed
003400 01      ListUt-Raden  Pic X(132).
- - - - - 3 Line(s) not Displayed
003800 01      Villkor      Pic 9(01) External.
- - - - - 1 Line(s) not Displayed
00400
00430
00460
00490
00600
00810
-----
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(COBPGM1) - 01.04          Columns 00007 00078
Command ==> reset                               Scroll ==> CSR
***** Top of Data *****
000100 IDENTIFICATION DIVISION.
000200 PROGRAM-ID. COBPGM1.
000300 *-----*
000400 * Programmet läser artikelfil och skriver lista
000500 *-----*
000600 ENVIRONMENT DIVISION.
000700 INPUT-OUTPUT SECTION.
000800 *
000900 FILE-CONTROL.

```

I detta exempel så ser vi att exkluderade rader visas igen.

◆ Radkommandon

◆ Kommandon för enskilda rader

I	öppnar och lägger till (Insert) en tom rad
C	kopierar (Copy) en rad till angiven plats
M	flyttar (Move) en rad till angiven plats
A	mottagande rad är raden efter (After) denna rad
B	mottagande rad är raden före (Before) denna rad
O	anger att rad skall lägga över (Overlay) denna rad
R	repeterar (Repeat) denna rad och placerar resultatet efter denna rad
D	radera (Delete) markerad rad

Radkommandon påverkar en eller flera rader beroende på hur kommandot används. Kommandot kan även avse en markerad grupp (*block*) av rader.

Beskrivningen av de olika kommandona behöver ingen mer förklaring än den du ser i tabellen ovan.

Några exempel kan dock förtydliga en del.

Insert

◆ Lägga till en rad

```

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1 (MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
i***** ***** Top of Data *****
***** ***** Bottom of Data *****

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1 (MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
'''''' detta är rad nummer 1
***** ***** Bottom of Data *****

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1 (MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
000001 detta är rad nummer 1
000002 detta är en annan rad
''''''
***** ***** Bottom of Data *****

```

När kommandot `i` har angivits, så skapas nya rader.

Om man trycker på ENTER så läggs en (1) ny tom rad till.

För att återgå till normalläge, så trycker man bara på ENTER utan att registrera något data.

Så länge du registrera någon information så kommer editorn att lägga till en ny tom rad vid varje tryckning på Enter, så du behöver normalt aldrig lägga till flera rader.

Copy

◆ Kopiera en rad

```

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
c00001 detta är rad nummer 1
000002 detta är en annan rad
a00003 här kommer den tredje raden
000004 detta är ytterligare en rad
***** ***** Bottom of Data *****

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
000001 detta är rad nummer 1
000002 detta är en annan rad
000003 här kommer den tredje raden
000004 detta är rad nummer 1
000005 detta är ytterligare en rad
***** ***** Bottom of Data *****

```

Markera den rad du vill kopiera med tecknet *c* (*Copy*) och markera sedan var du vill placera din kopia genom att ange *a* (*After*) eller *b* (*Before*) på mottagande rad.

Notera i exemplet att den valda raden finns kvar efter kopieringen.

Move

◆ Flytta en rad

```

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
m00001 detta är rad nummer 1
000002 detta är en annan rad
a00003 här kommer den tredje raden
000004 detta är ytterligare en rad
***** ***** Bottom of Data *****

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
000001 detta är en annan rad
000002 här kommer den tredje raden
000003 detta är rad nummer 1
000004 detta är ytterligare en rad
***** ***** Bottom of Data *****

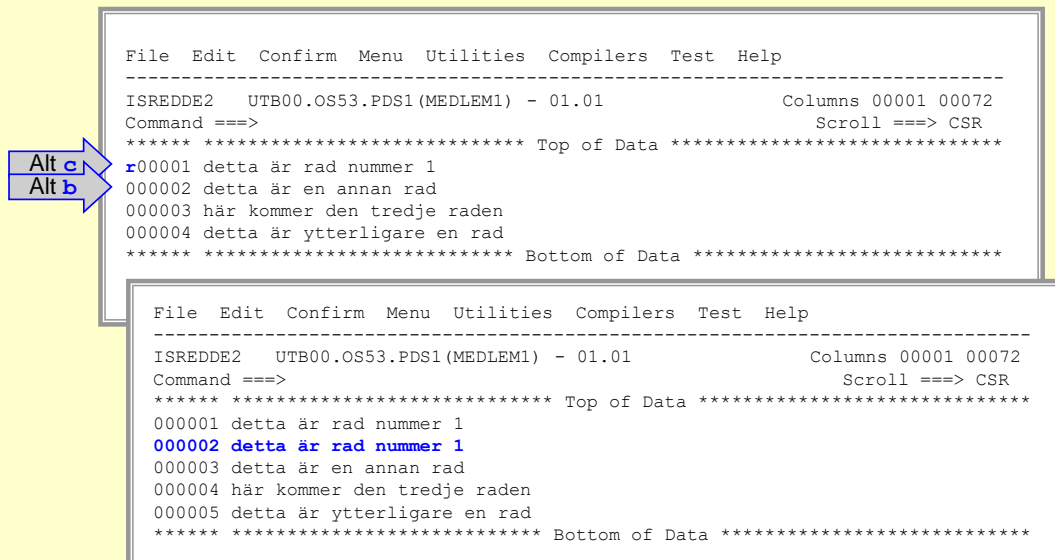
```

Markera den rad du vill flytta med tecknet *m* (*Move*) och markera sedan var du vill placera raden genom att ange *a* (*After*) eller *b* (*Before*) på mottagande rad.

Notera i exemplet att raden verkligen har flyttats.

Repeat

◆ Repetera en rad


```

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
r00001 detta är rad nummer 1
000002 detta är en annan rad
000003 här kommer den tredje raden
000004 detta är ytterligare en rad
***** ***** Bottom of Data *****

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
000001 detta är rad nummer 1
000002 detta är rad nummer 1
000003 detta är en annan rad
000004 här kommer den tredje raden
000005 detta är ytterligare en rad
***** ***** Bottom of Data *****

```

För att skapa en kopia av en rad direkt efter raden, så kan du använda kommandot `r` (*Repeat*). Samma resultat skulle kunna ha uppnåtts med kommandot `c` (*Copy*).

Delete

- ◆ Radera en rad

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
000001 detta är rad nummer 1
d000002 detta är rad nummer 1
000003 detta är en annan rad
000004 här kommer den tredje raden
000005 detta är ytterligare en rad
***** ***** Bottom of Data *****
```

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
000001 detta är rad nummer 1
000002 detta är en annan rad
000003 här kommer den tredje raden
000004 detta är ytterligare en rad
***** ***** Bottom of Data *****
```

Markera raden du vill radera med *d* (*Delete*) och tryck på Enter.

Overlay (1)

- ◆ Kopiera en rad över en annan

```

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
c00001                                           ---Observera---
000002 detta är rad nummer 1
000003 detta är en annan rad
o00004 här kommer den tredje raden
000005 detta är ytterligare en rad
***** ***** Bottom of Data *****

```

```

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
000001                                           ---Observera---
000002 detta är rad nummer 1
000003 detta är en annan rad
000004 här kommer den tredje raden           ---Observera---
000005 detta är ytterligare en rad
***** ***** Bottom of Data *****

```

Du kan placera text på en befintlig rad genom att ange den mottagande raden med *o* (*Overlay*).

Det data som finns på ursprungsraden, som är markerad med *c*, kommer att placeras på den mottagande raden i samma kolumner som ursprungsraden, under förutsättning att den mottagande raden inte innehåller någon information i motsvarande kolumner. Dessa kolumner kommer då ej att ersättas med data från den kopierade raden.

Overlay (2)

◆ Flytta över en rad

```

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
m00001                                           ---Observera---
000002 detta är rad nummer 1
000003 detta är en annan rad
000004 här kommer den tredje raden
000005 detta är ytterligare en rad
***** ***** Bottom of Data *****

```

```

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
000001 detta är rad nummer 1
000002 detta är en annan rad
000003 här kommer den tredje raden                                           ---Observera---
000004 detta är ytterligare en rad
***** ***** Bottom of Data *****

```

På motsvarande sätt som vid kopiering, kan du flytta innehållet i en rad och placera det över en annan rad.

Radkommandon

◆ Kommandon för flera rader (1)

```
In      öppnar och lägger till n tomma rader efter denna
Cn      kopierar n rader inklusive denna till angiven plats
Mn      flyttar n rader inklusive denna till angiven plats

Rn      repeterar denna rad n gånger efter denna rad
Dn      raderar n rader inklusive denna rad

n       numeriskt värde som anger antalet rader
```

Kommandon kan avse flera rader.

De kommandon som är verb, uppmaningar, till editorn kan förses med ett numeriskt värde och avser då detta antalet rader.

Copy

◆ Kopiera flera rader

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
c20001 detta är rad nummer 1
000002 detta är en annan rad
000003 här kommer den tredje raden
a00004 detta är ytterligare en rad
***** ***** Bottom of Data *****
```

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
000001 detta är rad nummer 1
000002 detta är en annan rad
000003 här kommer den tredje raden
000004 detta är ytterligare en rad
000005 detta är rad nummer 1
000006 detta är en annan rad
```

Kommandot `c2` innebär att vi vill kopiera två rader och placera en kopia av dessa rader efter raden som är markerad med tecknet `a`.

Move

◆ Flytta flera rader

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
m20001 detta är rad nummer 1
000002 detta är en annan rad
000003 här kommer den tredje raden
b00004 detta är ytterligare en rad
***** ***** Bottom of Data *****
```

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
000001 här kommer den tredje raden
000002 detta är rad nummer 1
000003 detta är en annan rad
000004 detta är ytterligare en rad
***** ***** Bottom of Data *****
```

Kommandot m2 innebär att vi vill flytta två rader och placera dessa rader före raden som är markerad med tecknet b.

Repeat

◆ Repetera flera rader

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                     Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
r20001 detta är rad nummer 1
000002 detta är en annan rad
000003 här kommer den tredje raden
000004 detta är ytterligare en rad
***** ***** Bottom of Data *****
```

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                     Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
000001 detta är rad nummer 1
000002 detta är rad nummer 1
000003 detta är rad nummer 1
000004 detta är en annan rad
000005 här kommer den tredje raden
000006 detta är ytterligare en rad
```

När du vill skapa flera förekomster av en viss rad, så kan du ange en siffra efter kommandot *r* (*Repeat*).
Samma effekt skulle kunna uppnås med kommandot *c*.

Delete

- ◆ Ta bort flera rader

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
0d2001 detta är rad nummer 1
000002 detta är rad nummer 1
000003 detta är rad nummer 1
000004 detta är en annan rad
000005 här kommer den tredje raden
000006 detta är ytterligare en rad
```

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
000001 detta är rad nummer 1
000002 detta är en annan rad
000003 här kommer den tredje raden
000004 detta är ytterligare en rad
***** ***** Bottom of Data *****
```

Kommandot d2 innebär att vi vill radera två rader, från och med raden med markeringen.

Radkommandon

◆ Kommandon för flera rader (2)

Block-kommandon

Repetera tecknet för att markera ett block av rader

CC   kopierar markerade rader till angiven plats

MM   flyttar markerade rader till angiven plats

RR   repeterar markerade rader efter dessa rader

DD   raderar markerade rader

För att slippa ange en siffra, när du vill att kommandot skall avse flera rader, så kan du ”rama in” berörda rader genom att använda två tecken av bokstaven för kommandot.

Du placerar ett sådant dubbeltecken på första raden som avses och ett dubbeltecken på den sista raden som skall inkluderas.

Du har nu angett ett block av rader.

Delete

- ◆ Radera ett block av rader

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
dd0001 detta är rad nummer 1
000002 detta är en annan rad
dd0003 här kommer den tredje raden
000004 detta är ytterligare en rad
***** ***** Bottom of Data *****
```

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
000001 detta är ytterligare en rad
***** ***** Bottom of Data *****
```

Kommandot dd-dd raderar samtliga rader f.o.m första dd t.o.m. avslutande dd.

Undo

◆ Ångra ändring

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==> undo                                Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
000001 detta är ytterligare en rad
***** ***** Bottom of Data *****
```

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>>                                     Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
000001 detta är rad nummer 1
000002 detta är en annan rad
000003 här kommer den tredje raden
000004 detta är ytterligare en rad
***** ***** Bottom of Data *****
```

Om du av misstag skulle förändra en eller flera rader felaktigt, så kan du ångra ingreppen med kommandot UNDO på kommandoraden.

Repetera UNDO tills du blir nöjd, men glöm inte att du måste ha RECOVERY ON i editor-profilen.

Radkommandon

◆ Övriga kommandon (1)

```
<n      Flyttar radinnehåll till vänster n kolumner.  
        Trunkering sker ej.  
>n      Flyttar radinnehåll till höger n kolumner.  
        Trunkering sker ej.  
(n      Flyttar radinnehåll till vänster n kolumner.  
        Trunkering kan ske.  
)n      Flyttar radinnehåll till höger n kolumner.  
        Trunkering kan ske.  
ucn     Gör om radinnehåll till VERSALER (Upper Case).  
lcn     Gör om radinnehåll till gemener (Lower Case)  
  
n       numeriskt värde som anger antalet rader eller kolumner  
  
Kommandona kan även anges som block-kommandon  
  
Cols    Visar linjal vid angiven rad
```

Listan visar ytterligare ett antal prefixkommandon som kan vara användbara.

Några exempel följer.

UC

◆ Gör om vissa kolumner till VERSALER

```

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==> bounds 10 20                          Scroll ==> CSR
***** Top of Data *****
=COLS> ----+----1----+----2----+----3----+----4----+----5----+----6----+----7--
000001 detta är rad nummer 1
000002 detta är en annan rad
000003 här kommer den tredje raden
000004 detta är ytterligarelen rad
***** Bottom of Data *****

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                          Scroll ==> CSR
***** Top of Data *****
=COLS> ----+----1----+----2----+----3----+----4----+----5----+----6----+----7--
ucc001 detta är RAD NUMMER 1
000002 detta är EN ANNAN RAd
000003 här kommeR DEN TREDJe raden
ucc004 detta är YTTERLIGARElen rad
***** Bottom of Data *****

```

Kommandot `bounds` anger att kommandon som kommer att anges endast skall beröra kolumnerna 10 till och med 20.

Notera linjalerna, som kan placeras på valfri rad, även flera gånger i samma fil.

Blockversionen av kommandot `uc` används för att göra om de tecken som finns i berörda kolumner till versaler.

Glöm inte att återställa kolumngränserna med `BOUNDS` när du är klar.

Glöm inte att editorprofilens inställning `CAPS ON/OFF` också påverkar utseendet i filen.

Radkommandon

◆ Övriga kommandon (2)

```
xn      Exkludera n rader.
sn      Visa (Show) n exkluderad(e) rad(er).
fn      Visa de första (First) n raderna som är exkluderade.
ln      Visa de sista (Last) n raderna som är exkluderade.

ts      Dela textraden (Text Split) där markören är placerad.
tf      Sammanfoga efterföljande textrader (text Flow)
        till innehållet i denna rad

n       numeriskt värde som anger antalet rader.

Mask    anger en "modellrad" för nya rader
Tabs    anger med * var tabulering skall ske. Kompletteras med
        TABS primärkommando.
```

Ytterligare en uppsättning prefixkommandon för att påverka editerat data.

Radkommandon

- ◆ Exkludera en eller flera rader

```
Command ==>                               Scroll ==> CSR
005900
006000 01 List-ArtikelRubrik.
xx6100 05 Pic X(06) Value 'Artnr'.
006200 05 Pic X(26) Value 'Artnamn'.
006300 05 Pic X(02) Value Space.
006400 05 Pic X(04) Value 'Lp1'.
006500 05 Pic X(07) Value 'Antal'.
006600 05 Pic X(04) Value 'Lp2'.
006700 05 Pic X(07) Value 'Antal'.
006800 05 Pic X(04) Value 'Lp3'.
006900 05 Pic X(07) Value 'Antal'.
xx7000 05 Pic X(05) Value 'Summa'.
007100
007200 01 List-ArtikelRad.
007300 05 Artfil-Nr Pic X(05).
```

```
Command ==>                               Scroll ==> CSR
005900
006000 01 List-ArtikelRubrik.
- - - - - 10 Line(s) not Displayed
007100
007200 01 List-ArtikelRad.
007300 05 Artfil-Nr Pic X(05).
```

Markera första rad med XX och sista rad med XX för att tillfälligt gömma rader. Kan vara bra för att lättare kunna läsa den information Du är intresserad av på en (1) sida.

För att åter visa samtliga rader används primärkommandor Reset.

Radkommandon

- Primärkommandon kan användas för att påverka exkluderade (X) eller icke exkluderade rader (NX)

```
Command ==> c '05' '10' X all                               Scroll ==> CSR 005900
006000 01 List-ArtikelRubrik.
----- 10 Line(s) not Displayed
007100
007200 0
007300

Command ==>                                               Scroll ==> CSR
005900
006000 01 List-ArtikelRubrik.
==CHG> 10 Pic X(06) Value 'Artnr'.
==CHG> 10 Pic X(26) Value 'Artnamn'.
==CHG> 10 Pic X(02) Value Space.
==CHG> 10 Pic X(04) Value 'Lp1'.
==CHG> 10 Pic X(07) Value 'Antal'.
==CHG> 10 Pic X(04) Value 'Lp2'.
==CHG> 10 Pic X(07) Value 'Antal'.
==CHG> 10 Pic X(04) Value 'Lp3'.
==CHG> 10 Pic X(07) Value 'Antal'.
==CHG> 10 Pic X(10) Value 'Summa'.
007100
007200 01 List-ArtikelRad.
007300 05 Artfil-Nr      Pic X(05).
```

Det kan vara bra att ha Recovery On i profilen, så att Du lätt kan ångra om det skulle bli fel.

Text Split

- ◆ Dela en textrad vid markörplacering

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
ts0001 detta är rad nummer 1
000002 detta är en annan rad
000003 här kommer den tredje raden
000004 detta är ytterligare en rad
***** ***** Bottom of Data *****
```

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
000001 detta är rad
:
000002 nummer 1
000003 detta är en annan rad
000004 här kommer den tredje raden
000005 detta är ytterligare en rad
***** ***** Bottom of Data *****
```

När du skriver långa uttryck, så kanske du upptäcker att du skulle vilja dela upp en rad på flera rader. Detta kan ju göras genom att först kopiera själva raden och sedan radera de tecken man inte vill ha kvar på raderna. Ett smakfullt alternativ är kommandot `ts` (*Text Split*) som innebär att raden kommer att delats i två rader. Delningspunkten är markörens placering.

Text Flow

- ◆ Sammanfoga flera textrader

```

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
000001 detta är rad nummer 1
000002 detta är en annan rad
tf00003 här kommer den tredje raden_
000004 detta är ytterligare en rad
***** ***** Bottom of Data *****

```

```

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
000001 detta är rad nummer 1
000002 detta är en annan rad
000003 här kommer den tredje raden detta är ytterligare en rad
***** ***** Bottom of Data *****

```

Om du vill sammanfoga flera textrader så kan du använda kommandot `tf` (*Text Flow*). Den information som finns i efterföljande rader kommer att ”flyttas fram” och placeras efter markören för att sedan fylla på efterföljande rader.

Notera speciellt att data hanteras som ”ord” och onödiga blanktecken tas bort.

Mask (1)

- ◆ Ange modellrad för nya rader

```

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
=MASK>                                             Pic X(nn) Value Spaces.
000001 detta är rad nummer 1
000002 detta är en annan rad
000003 här kommer den tredje raden
000004 detta är ytterligare en rad

```

```

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
=MASK>                                             Pic X(nn) Value Spaces.
000001 detta är rad nummer 1
000002 detta är en annan rad
000003 här kommer den tredje raden
i00004 detta är ytterligare en rad
i00004                                         Pic X(nn) Value Spaces.
***** ***** Bottom of Data *****

```

Om du har behov av att nya rader skall ha ett inledande utseende så kan du använda kommandot mask.

Ange på mask-radens hur du vill att nya rader skall se ut.

Vid tillägg av nya rader (*Insert*) så kommer dessa att ha samma utseende som din modellrad.

Mask (2)

- ◆ Ange modellrad för nya rader

```

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01                Columns 00001 00072
Command ==>                                         Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
=PROF> ...PDS1 (FIXED - 80)...RECOVERY ON...NUMBER OFF...
=PROF> ...CAPS OFF...HEX OFF...NULLS ON STD...TABS OFF...
=PROF> ...AUTOSAVE ON...AUTONUM OFF...AUTOLIST OFF...STATS ON...
=PROF> ...PROFILE UNLOCK...IMACRO NONE...PACK OFF...NOTE ON...
=PROF> ...HILITE DEFAULT CURSOR FIND...
=MASK>                                         Pic X(nn) Value Spaces.
=COLS> ---+---1---+---2---+---3---+---4---+---5---+---6---+---7---
000001 detta är rad nummer 1
000002 detta är en annan rad
000003 här kommer den tredje raden
000004 detta är ytterligare en rad
000005      01 Kundpost                               Pic X(80) Value Spaces.
***** ***** Bottom of Data *****

```

Radera värdet i =MASK> och tryck Enter för att återställa

Editeringsprofilen kommer att innehålla information om mask.

Glöm inte att återställa.

Tabs (1)

◆ Hårdvarutabulering

2.

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==> tabs                                     Scroll ==> CSR
***** Top of Data *****
=TABS>
1.
000001 detta är rad nummer 1
000002 detta är en annan rad
000003 här kommer den tredje raden
000004 detta är ytterligare en rad
```

1.

```
File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==>                                     Tabulering sker med
***** Top of Data *****
=PROF> ...PDS1 (FIXED - 80)...RECOVERY ON...NUMBER OFF...
=PROF> ...CAPS OFF...HEX OFF...
=PROF> ...AUTOSAVE ON...AUTOSAVE OFF...
=PROF> ...PROFILE UNLOCK...
=PROF> ...HILITE DEFAULT CURSOR FIND...
=TABS>
=COLS> -----1-----2-----3-----4-----5-----6-----7-----
```

Radera värdet i =TABS> och tryck Enter för att återställa

Tabulatorinställning görs i två steg:

1. Ange med prefixkommandot asterisk (*) i kolumnen före tabuleringsläget. Tryck Enter.
2. Skriv in kommandot TABS på kommandoraden och tryck Enter.

Tabulering sker med tabuleringstangenten på tangentbordet, s.k hårdvarutabulering.

Du kan radera raden som innehåller tabuleringsinställningen, men detta radera inte tabuleringslägena.

Radera tabuleringsinställningen genom att radera tabuleringsmarkeringarna på tabs-raden och tryck Enter.

Om du har raderat tabs-raden så kan du skriva in tabs igen och du ser då vilka tabuleringslägena som finns inställda. Radera tecknen och tryck Enter.

Tabs (2)

◆ Mjukvarutabulering

```

File Edit Confirm Menu Utilities Compilers Test Help
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM1) - 01.01          Columns 00001 00072
Command ==> tabs on #                               Scroll ==> CSR
***** ***** Top of Data *****
=TABS>
000001 detta är rad nummer 1

```

Tabulering sker med # direkt i texten

```

File Edit Confirm Menu Utilit
-----
ISREDDE2  UTB00.OS53.PDS1(MEDLEM
Command ==>
***** *****
=TABS>
000001 detta är rad nummer 1
'''''' En ny rad med tab#första tab#andra tab
000002 detta är en annan rad

```

Radera värdet i =TABS> och tryck Enter för att återställa

```

=TABS>
000001 detta är rad nummer 1
000002 En ny rad med tab          första tab          andra tab
''''''
000003 detta är en annan rad

```

Inställning av tabuleringslägen görs som i föregående fall.

För att aktivera mjukvarutabulering, så anger du i kommandot `tabs on` vilket tecken du vill använda i ditt data för att markera tabulering.

När du sedan skriver in ditt data med tabuleringstecken på lämpliga ställen och trycker på Enter så kommer radens data att placeras automatiskt vid de inställda tabuleringslägena.

Återställning av tabuleringslägen och deaktivering av tabulering görs även det som i det föregående fallet.

◆ Övning 3

